

ELLENZÉKI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona.
Egyes szám 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
VÁGNER JENŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJPEST, Lőrincz-utca 37. szám.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyar társadalom szervezése.

A váci járási közművelődési egyesület június 19-én Vácott tartotta rendes évi közgyűlését és folytatólagosan június 26-án Rákospalotán a Park-vendéglőben fejezte be; tanítói jutalomdíjak ünnepélyes kiosztásával egybekötve.

A közgyűlés kiemelkedő részét Ivánka Pál elnök megnyitója képezte, mely a magyar társadalom szervezése szükségességének megállapítása után megjelöli az irányt, a módot, ahogy a hazafias szervezkedésnek történnie kell.

Az elmondott megnyitó annyira alapos és annyira igaz, hogy azt hiszszük, széles e hazában fog viszhangra találni. Az egész tanulmány a vonatkozó elfogadott indítványokkal együtt az összes magyar hazafias közművelődési és közcélú egyesületeknek azzal a kéressel fog megküldetni, hogy a közgyűlésen tárgyalassék és elfogadás esetén annak értelmében járjanak el.

A tanulmány egybeállítására buzdításul Lönnrot illés a lelkes finn ifjunak a népeletre vonatkozó dolgozata és lelkes finn hazafiaknak az a hangyaszorgalma szolgáltak, melyek alig egy pár évtized alatt kiépítették a művelt finn nyelvet, a finn nemzeti művészetet, magas színvonalra emelték a finn nemzeti tudományt. — És ezzel

a maroknyi kis finn nemzet elismerést, tekintélyt vívott ki magának Európa művelt népei előtt.

Ha a finn nemzet az utolsó órában — de még kellő időben — nem ébred nemzeti öntudatra: nincs hatalom, mely őt megmentse a megsemmisüléstől, az idegen nemzet tengerébe való beolvadásától.

Ma pedig létének fellegrát úgy megerősítette, hogy nincs hatalom, mely a finn nemzettől elvegye azt, ami egyedül az övé és ami az ő fenmaradását örök időkre biztosítja: a nemzeti érzés, nemzeti öntudat és ennek külső kifejezése, a nemzeti nyelv, irodalom, művészet, tudomány és erkölcs.

A finnek annyiban előnyben vannak fölöttünk, hogy az ő társadalmuk egységes, tömör, a miénk pedig megszórt.

Ez a mi legnagyobb bajunk és ez volt mindig veszedelmünk.

Ha a mindenkori magyarság csak a főcélra nézve mindig együtt tartott volna, a mostani állapotok helyett hatalmas Magyarország nem volna kénytelen tűrni azt a megalázó viszonyt, mely alól magát egyhamar felszabadítani aligha tudja.

De ne essünk kétségbe. A helyzet nem reménytelen: „Él magyar, áll Buda még!”

Ezer évi multunk igazolja, hogy a

magyar akarat nem alábbvaló a finn akaratnál.

Ha a 2 és fél milliónyi finnség aránylag csekély töredéke rövid egy pár évtized alatt csodát tudott művelni a számban nagyobb magyarság, arányban is nagyobb nemzeti zászlóvivői a kisebb területen összpontosítottan élő magyarság körében kétségtelenül elfogja érni azt, hogy a magyarság társadalmi egységes szervezetbe állva, egyesített erővel lásson a nemzeti jólét alapozásának önfeláldozó, de felmagasztaló és boldogító dicső munkájához.

Legyen jelszavunk: „Egyesült erővel” és „A haza minden előtt!”

Már a közel jövőben lesz a magyar nemzeti társadalomnak egy hatalmas központi szerve, az Országos Közművelődési Tanács, melyben mindazon közművelődési és közcélú hazafias magyar egyesületek képviselve lesznek, melyek az „Országos Közművelődési Tanács” tagjai sorába lépnek. Ez lesz a magyar nemzeti társadalom vezérkara. Ezen vezérkarnak lesz egyik fontos feladata a magyar nemzeti társadalom hadseregét szervezni. Nem lehet kételkedni, hogy a vezérkar ezen fontos feladatát teljesíteni is fogja, de az ő működésének csak úgy lehet eredménye, ha minden jó magyar hazafival bizalommal, reménnyel és odaadással

T A R C A

Valakihez.

A legszebb dalom még nem daloltam el.
Legforróbb csókom még nem csókoltam el.
Úgy tartogattam mint a jó magot,
Melyet a gazda elvetni hagyott.

Csak tartogattam, vártam valakit,
Ki megérti majd lelkem álmait.
Vártam a Nőt a bűbajos csodát,
Ki fellebbentse lelkem fátyolát.

Vártam a Nőt, az édes valakit,
Ki csókba mártja dalos szavait,
Kire rászórva lelkem kincseit,
Hálából talán élni megtanít.

Vártam... és ismét vártalak!...

De most már megvagy, megtaláltalak!
A legszebb dalom még nem daloltam el.
Hozzád jrom!
Legforróbb csókom még ajkamon pihen:
Neked adom!

PALINAY LEVENTE.

A nápolyi Hébe.

Irta: BATIZFALVI JÁNOS.

A nép körük csoportosul, s nézik a bársonyhajú ifjút és a buzavirág szemű leánykát. A nápolyi nép imádja a dalt, a táncot és becézi az utcai énekeseket. Most is elragadva hallgatják az édes, epedő dalt, ami olvadozón cseng az ifjú ajkairól. S a lányka finom ujjacskái halkán, forró lágy-sággal kísérik gitáron az éneket.

Egy díszes hintó jön lassan a tömeg közt. S mikor Goffredó a legszebben dalol s a nép elfojtott lélekzettel állja körül, abban a pillanatban szeme a legszebb szempárba téved, amit valaha látott. Két szem tapad rá, mik szebbek a csillagoknál. Az egész alig tart egy pár pillanatig, s a cilindres kocsis tova hajt. És egy csodaszép leány néz vissza a megbabonázott ifjura.

De a lányka figyelmét — ki Goffredót gitáron kísérte — szintén nem kerültk el ezek a hintóból jött tekintetek s szorongó szívvel nézett Goffredóra, kit nagyon szeretett, s kit hirtelen féltetni kezdett. Ő bámulta az utcai énekest, rajongott a szépségeért, bomlott a versekért, miket Goffredó irt s mikhez ő a lány szótt bűvös álmu melódiákat.

Mikor este hazamentek, Goffredó szokatlanul hallgatag volt, s maga elé merengett. Nem ment ki fejéből az a csillagszemű

leány, kit a hintóban látott, s kiről megtudta, hogy Roselli Flórának hívják s egy királyi senátor gyermeke. S mikor erre gondolt, szíve megfájdult, de mégis gyönyör fogta el, ha rá gondolt, hogy az a büszke rózsaszal hogy nézett ő reá: a kóbor dalosra.

A királyi senátor leánya felkelt. Szépen megfésülte illatos haját, mit a napsugár csókolt. S megint maga elé képzelte az ifjút, akinek lágy volt a szava mint a szendergő holdfény.

— Ma megint vasárnap van, látni akarom... arra megyek — gondolta.

S délután Goffredó visszonlathatta a legszebb leányt, ki kis kezével arany pénzt dobott feléje, s beszélt vele tán öt percig, öt édes, ragyogó, rózsaszín percig.

S Goffredónak, meg a nagyuri, előkelő leálynak ismét volt egy hétig miről ábrándozni: százszor újból felidézni egymás képét, s újból hallani a titkos tüztől telített hangokat, miken egymáshoz szóltak.

És Gita a bájos gitáros lányka sokat, nagyon sokat sirt éjszakánként, s pici, meggyötrött szíve gyűlölettel telt el az iránt, aki elrabolta tőle az ő álmát, az ő szentképét: Goffredót.

Ez pedig minden meggondolás nélkül, most már örülten belebomlott a csalfa szemekbe, mik nem hagyták őt nyugodni se éjjel, se nappal.

támogatja a vezérkart és kiveszi a részét a magyar nemzeti társadalom szervezésének munkájából, mert semmi más nem kell hozzá, mint annak az igazságnak a megismerése, hogy: ha a magyar nemzet minden hű fia lelkesedéssel, odaadással és lelkiismeretesen teljesíti minden kötelességét, akkor ezen sokat hányatott magyar nemzet minden ellenséges támadás dacára is önálló, hatalmas, boldog nemzeté fog fejlődni.

A nagyhatású megnyitó után Berczik Árpád miniszteri tanácsos, az országos magyar szövetség alelnöke és dr. Árkai Kálmán az orsz. iskolaegyesület ügyvezető alelnöke üdvözölték a népszerű elnököt.

Megejtették azután a tisztujtást, melynek során alelnököké Szuper Gézá és Förster Lajost, titkárrá Bartoss Endrét választották meg.

Pénzbeli jutalomban részesültek a következő tanítók: Battai Viola, Arany Géza, Paulini Károly és Kardos Gyula. Elismerő okleveleket nyertek: Bence Oszkár, Bazsant Vince, Strauch Árpád, Szuhoczi Béla, Ballasz István, Bazsant János és Zsoldos Antal tanítók.

Megdicsértettek ez alkalommal és jutalmazásra előjegyeztettek: Lissér Ignác, Hlavacek István, Kiszling István és Hajnal Ilonka tanítók

A közgyűlést, melyen Ujpest r. t. város képviselőjében dr. Ugró Gyula polgármester, továbbá dr. Jarmatzky Sándor, Ráday Antal, dr. Héderváry Soma, Hoffer Mihály, Boda Aladár és Vrányi Teofil jelentek meg: 150 területű bankett követte, mely után az egyet a városházát látogatta meg.

Képviselőtestületi közgyűlés.

A hétfőre kitűzött városi képviselőtestületi közgyűlés iránt a napirendre tűzött tárgyak fontossága folytán nagyobb érdeklődés mutatkozott és (oh! mi csodás!) a demokraták is kibújtak ondukból.

S a gazdag büszke leány is sokat sóhajtott, Goffredó nevét, mert hisz megkérdezte tőle, hogyan hívják. S egy alkalommal még valamit akart kérdezni vagy mondani. De nem jött szó ajkaira. Goffredó sem tudott szólni. Csak nézték egymást, a szemükben ezer sugárral, mámoros óhajokkal.

A leány, kit atyja palotájában a seladonok raja vett körül, aki ismert sok ifju kékvért, muzsikust, festőt, póétát: egy utcai énekesbe szeretett bele; ábrándozott róla, képzeletében simogatta szép homlokába eső göndör fürtjeit, elmondta neki, hogy imádja, elnevezte édesének, drágájának.

Flóra ott ült cifra kis íróasztalánál. A nápolyiak nem hiába hasonlították az ifjuság istennőjéhez: Hébehez, mert ez a leány csakugyan klasszikus szép volt. . . . Most letette a tollat, s elolvasta, mit naplójába írt:

„Miért olyan drága ő? . . . olyan édes. . . Ha rá gondolok, mintha ezüstruháju angyalok simogatnának. . . és az égen rózsás láng úszik. . . és minden olyan szép. . .

Mire ragadtattam magam ő érte. . . levelet írtam neki s belesuttogtam a sóhajomat, beleleheltem legszebb álmomat. . . Oh szerelem mit tettél velem? Hová ragadsz?

Megírtam neki, hogy akarom őt, hogy jöjjön, hogy várni fogom ott, hol a narancsfák alatt megittasító csendben karolhatjuk át egymást, s nem fogunk mást hallani, mint szívünk dobogását. . . .

▲ Fries-féle telek vásárlása ugyanis nemcsak azt jelenti, hogy a város rendkívül jutányos áron jut középületek elhelyezhetése, illetve szociális kérdések megoldásának megkezdésére alkalmas területre, hanem jelenti egy csomó demokrata abbe'i számításának és reményének meghiusulását, hogy a város az ők telkeiket veszi majd meg jó áron.

Az „Ujpest” jobb ügyhöz méltó huzgalommal sietett megütni a nagydobot, hogy a szociálistákat képtelen dolgok hangoztatásával bírják rá, hogy parázs tüntetést rendezzenek a demokraták mellett, de bizony nem sikerült lépésre vinni őket.

A demokrata obstrukciós beszédek dacára a gyűlés öt hatoda szavazott az előadói javaslat mellett és e y hatoda ellene.

A csufos kudarc után a szociálista gránerek—Dezsőkék kézlegintésére— a nagydobosok kíséretében hosszú orral siri csöndben távoztak.

A gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Dr. Ugró Gyula polgármester az ülést megnyitja a határozatképességet konstatálva.

Bejelenti, hogy a vármegye törvényhatósága június hó 15 én tartott közgyűlésén a megyebizottsági választókerületeket újra megállapította. — Az e tárgyban hozott véghatározat szerint az 1910., illetve 1913. évben történő választáskor Ujpest 14 megyebizottsági tagot választ, még pedig az első választási időszakban az I-ső alválasztó kerület egyet, a II-ik kettőt, a III-ik egyet, a IV-ik kettőt, az V-ik egyet, — a második választási időszakban az I-ső alválasztó kerület kettőt, a II-ik egyet, a III-ik kettőt, a IV-ik egyet és az V-ik egyet.

Bejelenti, hogy elhunyt Fornheim Zsigmond képviselő helyébe Gallay Mihály pótag hivatott be rendes tagul.

Következik a napirend első pontja a Fries-féle telek megvásárlásának ügye.

Szólásra jelentkeznek: Cserba Dezső, Kálmán Ödön, Szabó Béla, Tihanyi Kálmán dotkorok, Grünbaum, Schwarcz, Murányi,

stb. nem doktorok, Ehrenwald a Vilmos és Zák Alajos.

Cserba Dezső a tőle megszokott nyakatekert logikával iyekezett a Fries-féle telekvásárlás hátrányos voltát bizonyítani és beszédével annyira mély hatást ért el, hogy mindenki a zsebe fenekére látott.

Érveit, melyeket az ölek, holdak koronák és fillérek összegeinek zagyalékos keverésére alapított, csak kikacagásra méltatták, ami azután ezt a külömben elismert antipatikus szónokot a személyeskedés és igaztalan vádaskodás terére ragadott.

Persze megkapta érte a magáét.

Rakoncátlankodásai bizony éreztették velünk, hogy nem áll már az apai fegyelem alatt. Ami pedig kár! Nagyon kár!

Dr. Kálmán Ödön tárgyilagosan beszélt és kedvenc mellékfoglalkozásában: a négy számtani alpművelten gyönyörködtetett bennünket.

Végeredményben megállapíthatók voltak a leolvasott bank izü tanulmány toll hibái, melyeket azután Dr. Boros korrigált.

Hogy Ehrenwald Vilmos a hirhedt „klstájgeroló” (igen a Vilmos) miért beszélt úgy a hogy beszélt, azt mindenki tudja. Külömben kijelentette, hogy hiva a Fries-telek megvételének és az kap ércet aki azt meg nem szavazza. — Persze „nem”-mel szavazott.

Dr. Szabó Béla ugyanugy beszélt, min előbbi elvtársai. — Unalmasan hallgatták egyhangú, üres fecsegését, de mindezek nem tántoritották el sem Schwarzot sem Grünbaum Lajost a felszólalástól, aki szűzbeszédében szőlők pompás érveit foglalta a megkábultság illatos bokrétaba: hízott libái közé mintha görény tévedt volna. — Zák Alajos az előadói javaslatot módosító indítványt terjeszt elő. — Az előadói javaslatot ugyanis a „város” mérnök szerkesztette.

Tihanyi Kálmán felszólalásából — az eddig említettekkel szemben — megállapíthatjuk, hogy a retorika nem a leggyengébb oldala. Kár, hogy érvelései realitásának teljes hiánya folytán nem érte el azt a hatást, melyet az ékes szólamok ilyen tárháza külömben maga után vont volna.

S ő jött! Oh az az óra! Tele ujjongó viharzó gyönyörrel, kedves, elringató szókkal, pajkos enyelgéssel, elbűvölő édes ölelésekkel és csókokkal. . . . Oh miért is nem haltunk meg akkor mind a ketten. . . az utolsó percben is éreztem volna, amint magához szorít. . . Végző lehetünk is egy mézes csókban szállt volna el. . . .

S fülemben sugdosta: ha te nem lennél olyan jó, olyan édes, hogy találta'ak volna meg? . . . S alig tudott tőlem válni. . . . De ma, Istenem mi fog ma történni? . . . Ha atyám tudná! Ej mit a sok hízogó széptevőmmel úgy sem törődöm, én szeretem őt és nem bánok semmit! . . . Nála van a parkkulcs, bejöhét, s ha a fára felkúszik, könnyen eléri ablakomat. . . oh Madonnám, milyen boldogok leszünk. . . Ránk fog borulni szerelmes álmom. . . Édes, édes Goffredóm! Mennyire szeretlek! . . . mennyire szeretlek. . . oh szeress. . . jöjj szeress. . .

Itt félbeszakadt az irás, s a csábos leány elrejté az aranykötésű naplót és az ablakhoz ment. . . . A park rózsá bokrai ujjongtak. . . Mintha édesgető, hívogató amorettek röpködtek volna a forró légben. . . S mintha az ezüst patak felől mámorító zene szállt volna ide. . . Talán nymphák hárfáztak. . .

A szép kis Gita sokat bánkódott. Amely percek Goffredóra nézve, az elmélázó gyö-

nyőrei voltak, azok az ő szívét szaggaták. . . Tudta, hogy az ifju már nem is tud ő rá gondolni, annyira tele van azzal az előkelő kisasszonnyal. De azért nem mert neki szólni, mert félt hogy egészen elhagyja. . . S a szegény kis galamb sokszor büszke is volt, hogy az ő Goffredója ily hölgyben gyújtott lángot; sokszor meg sirt és borsut esküdött. . . Mindig Goffredó után leselkedett, megfigyelte, amikor ez a park körül somfordát, hogy az emeleti ablakban megláthassa az ő violáját. . .

S eljött a légyott órája. Goffredó megtapogatta zsebében a kulcsot, s kisurrant az éjszakába. . . Az égen bódítóan égtek a csillagok, s álomba úszott a tájék. . . S elért a parkhoz. . . Reszkető kézzel nyitotta a kaput, s be sem csukta. . .

Percekig állt, a szive vadul vert, s lélegzete szakadozott a gyönyörtől. . . Aztán feltáruul egy ablak s egy igéző leányfej hajolt ki. . .

Goffredó megismerte Flóra. . . Flórán: suttogta s kusztott fel az ablakhoz. . . S Flóra várta. . . Fehér mimózák voltak hajába tűztve

Goffredó megállt egy erős ágon s magába vonta az angyali báju fejecskejét. . . Egy leirhatatlanul édes, hosszú csók csattant el s mikor a leggyöngédebben néztek egymás szemébe: egy lövés rázta meg a levegőt, s Goffredó holtan bukott le a fáról. . . Flóra ájultan roskadt vissza. . . S lent egy szöke-haju lány futott ki a parkból. . . Gita volt. . .

Dr. Boros főügyész a javaslat mellett szál sikkra. Nem mintha a javaslat sorsát féltene, mert ha semmi egyebet nem lehetne felhozni a javaslat mellett, mint amit annak ellenzői ellene felhoztak, úgy szónok a javaslat sorsát már is biztosítottak látná. Azt veti ugyanis az egyik szónok a javaslat ellen, hogy miért vásárol a város nagyobb területet, mint amelyre az emelendő középületek céljából szüksége van. Erre szónok csak azzal felelhet, hogy a vásár kettőn áll az eladón és vevőn, s így, ha mint a jelen esetben, az eladó nem akarja telkét szétadabolni, úgy az egészet kell megvennie annak, aki annak egy részét birni akarja. S így, ha mint a jelen esetben fölöslegesen jó nyereséggel tud lehet adni, szónok nem látja annak akadályát, hogy a város mért ne vehetné meg az egész ingatlant. Igaz, hogy azt az érvelést is hangoztatta valaki, hogy a jó erkölcsbe ütköznék az, ha a város telkét a vételárnál drágábban adná el. Szónok azonban ezt a nézetet nemcsak hogy nem vallja, sőt ellenkezőleg a helyes közigazgatás parancsoló követelményének tartja azt, hogy a parcellázandó telkeket a beszerzési áránál jóval drágábban adja el. Aki ugyanis a piaci ár fejlődésének törvényét ismeri, az előtt nem kell bővebben fejtegetni azt, hogy az összes telkek árcsökkenését eredményezné, s így illoyalis versenyt tekintendő volna az, ha a város a megszerzendő telkeket olyan aránytalanul olcsó áron engedné át a közönségnek, mint amennyiért ő azt maga szerezte meg. — Ugyanerről az oldalról hallotta szónok azt az ellenvetést is, hogy a várost szörnyű veszteség érné az által is, ha a jelenlegi kedvezőtlen időszak árfolyamok mellett lenne kénytelen értékpapírjain tudni. Ezt az érvelést azonban komolyan tekinteni nem lehet mert hisz a papírok nem ma, hanem a háttérrel jogerőre emelkedése után kerülnek eladásra, s így természetesen nem a más, hanem az akkori árfolyamon fognak eladatni. Minthogy pedig azt senki előre meg nem jósolhatja, hogy hónapok múlva milyenek lesznek egyes értékpapírok árfolyamai, eszerint, aki a javaslat ellenzőinek álláspontján állna, — ha következetes — azt kellene vallania, hogy jogi testületeknek egyáltalán nem szabad elhatároznia értékpapírjai értékesítését. — Szónok nem tartja komolyan ezt az érvelést sem, amit dr. Kálmán hoz a javaslat ellen, azt t. i. hogy a tanács írjon ki pályázatot arra nézve, hogy nem kapna-e a környéken ugyanolyan megfelelő, de olcsóbb eladási ajánlatot. Eltekintve ugyanis attól, hogy okos ember nem szalasztja el a mai verebét a holnapi tuzok kedvéért, a helyi viszonyokkal ösmerősök tudják, hogy ily célszerű fekvésű terület nemhogy jutányosabban, de egyáltalán nem szerethető meg abból az egyszerű okból, mert egyáltalán nincs. — Szónok következetlenségnek tartja dr. Szabó bizottsági tagnak felszólalását is, aki egyfelől azért támadja a tanácsot, amiért a szegényembereket a háziuraktól kiuzsorázni engedi, másfelől azonban azért üti, mert a lakbérzsora csökkentésére egyedül alkalmas módot kihasználva a munkások lakások építésére alkalmas telket vásárol. — Szónok ugyan szívesen constatálja, a javaslat egy másik ellenzőjének Deutsch Jenőnek felszólalásában megnyilatkozó jóhiszeműséget, aki azzal érvel, hogy mit ér az, ha a város olcsó telkeket bocsát a közönség rendelkezésére, mikor a munkás mindennapi kenyerét sem tudja megkeresni, nemhogy

a telektörlesztésére szükséges összeget megakaratlanul, ezzel szemben azonban szónok kénytelen rámutatni arra, hogy a város jelenlegi vezetőinek szociál politikáját áthidalhatlan úr választja el a szociáldemokrata Deutsch Jenőtől, mert míg utóbbi szerint a gazdasági kérdések eldöntésénél kizárólag az ipari munkások érdeke az irányadó, addig a tanácsot az az óhaj vezérli, hogy támogatassa a város mindazon polgárait, akik arra rászorultak, s akik azt megérdemlik. S így, ha nem is valósíthatja meg tanács máról holnapra a Bellami álomországát, s ha nem is adhat Ujpest 40000 munkásának ingyen lakást, ez nem tartja vissza a tanácsot attól, hogy olcsó házhelyek eladása és olcsó építkezési kölcsönök nyújtásával a rendelkezésre álló árutári készletekből lehetővé tegye azt, hogy a takarékos kishivatalnok, sőt a mértékletes munkás is 25–30 évi törlesztéssel magának a város területén olcsó és egészséges hajlékot építhessen. — Ami végül Dr. Tihanyi képviselő ur azt az ellenvetést illeti, hogy parcellázni csak annak szabad, akinek vagy parcellázandó birtoka, vagy pedig ilyenek megvásárlására szükséges heverő tőkék vannak, de nem illeti meg azt a várost, amely háztartását kizárólag polgárainak adófilléréiből tartja fenn, erre szónok azt feleli, hogy ez a nézet már régen elavult. A communiók vagyonságát modern közigazdászok nem fekvőségeik térmértéke szerint itélik meg, hanem azon arány szerint amelyet a város szükségleteinek fedezete és a polgárság által fizetett pótdadó kulcsa mutat fel. E tekintetben pedig Ujpest nem a legkedvezőtlenebb helyzetű városok közé tartozik. Tihanyi képviselő ur felfogása szerint ezt a kérdést más mint gróf Károlyi meg nem oldhatná. De legyen meggyőződve arról a felszólaló ur, hogy sajnos — a gróf Károlyi-féle telkeknek sem az árak, sem a fizetési módok nem lesznek olyan stíliék, hogy azokon munkástelepek kiépülését várhatnák. Ha tehát a város tanácsa hivatása magaslátán akart maradni, örömmel kellett megragadnia ezt az alkalmat, midőn módja nyílt a polgárok összeségének jelentékenyebb megterhelése nélkül ezt a szükséges és hasznos feladatot megoldani. Ezért ajánlja a tanács javaslatát elfogadásra.

Ezek után Dr. Ugró Gyula a vitát bezárva, meggyőző érvekkel dönti le a telekvásárlás ellen felhozott ellenvetéseket, mire Zák Alajos indítványát visszavonja.

Elrendeli az előadói javaslatra a szavazást, mire azt 98 szavazattal 21 ellenében a képviselőtestület elfogadja.

A végleges döntést ez ügyben a f. évi szeptember hóban megtartandó képviselőtestületi közgyűlés fogja meghozni.

Tallózás.

A mi derék demokratáink hosszú távollét után f. hó 22-én ismét megjelentek a városi közgyűlésen.

Jöttek és — győztek!

De nem ám az igazsággal, nem komoly érveléssel, okos beszéddel, — hanem gyanúsítással, hazugsággal s legfőképpen unalmas ostoba beszédekkel, ami távozásra kényszerítette a képviselőtestület finomabb érzésű tagjait és ennek volt tulajdonítható, hogy a szavazáskor a megkívánt többség már nem volt együtt.

Elvégre is, a képviselői kötelességeit a

leghívebben teljesítő képviselőtől sem kívánható meg, hogy annyi zűldséget tudjon megemészteni, mint amennyit a demokraták feltálatlak.

Ahhoz gyomor kell!

*

Végtelenül sajnálom azt a Cserba Dezsőt, a demokraták vezérszónokát. Ő ugy látszik abban a szent meggyőződésben van, hogy ő tud beszélni és azért beszél is.

Pedig dehogyan is tud beszélni. Ha kinyitja a száját, mindjárt hebeg, dadog, mint egy óvodásgyerek.

Mikor végig szenvedtem Cs. Dezső kínos nyögéseit, önkéntelenül is az az eszme ötlött agyamba, hogy nem volna-e célszerűbb a Friesz-féle telken a tervezett munkásházak helyét inkább a hebegők és dagogok gyógyítására egy intézetet építtetni?

És ennek a tervnek Cs. Dezső lenne a leglelkesebb apostola.

*

„Biztos tudomásom van arról, hogy a Friesz-féle telkek kétszázézer koronáért megvásárolható,“ — nyögte ki nagy kinnal Cserba Dezső.

S mikor a polgármester anyagi garanciát kért, hogy mondott szavainak helyt is áll — úgy megijedt, — hogy még a padból is kiugrott.

Pedig a polgármester érc-szobrot is ígért neki, melynek talpazatára az első Labérkoszort bizonyára — Bignió Károly helyezné el.

*

Dr. Szabó Béla fulmináns beszéde magával ragadta Takács Adolfot, aki viharosan tapsolt és megjegyezte, hogy okos, nagyon okos beszéd volt.

Az elvtársak azonban nem igen oszthatták ezt a nézetet, mert egyikük megjegyezte; én hármat nem láttam: zöld szamarat, szemüveges pincért és okos patikárust — ner.

H I R E K

— **Bankett.** Kedves meglepetésben részesítették közigazgatási tanácsosunk nejét Ráday Antalné postamesternőt volt tanítványai abból az alkalomból, hogy szolgálatának huszonötödik évfordulójához jutott. Bankettet rendeztek ugyanis tiszteletére a Horváth-féle vendéglő kerthelyiségében, melyen az ünneplőkön kívül a tanítványai által meghívottak vettek részt.

Megjelent a város hölgy közönségénekazine-java élén a polgármesternével, a polgármester a városi vezető tisztikarral, Viktora Ferencz postafőnök és a posta tiszttek és altiszttek tekintélyes számban.

A 150 teritékű banketten számos pohárköszöntő keretében ünnepelték a népszerű postamesternőt, s a társaság a késő esti órákig maradt együtt kedélyes hangulatban.

Részletes tudósításunk a következő:

Az első fogás után, ami népszerű postafőnökünk üdvözölte Rádayné a következő meleg szavakkal:

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Azt hiszem, eddig még nem volt alkalom, hogy ily ritka ünnepelésen részt vegyenek és gondolom, hogy a mélyen tisztelt és ünnepelt kartársnő Ráday Antalné urnő önagságán kívül ily ünnepelésben a női posta alkalmazottak egyikének sem volt még itt Ujpesten része.

Nagyban emeli ez az ünnepély fényét az a ritka körülmény, hogy a nagyrabecsült kartársnő a 25. életét itt köztünk élve szolgálta le híven, becsülettel, teljes odaadással és előjáróink teljes meglepedésére, miáltal a fiatalabb alkalmazottaknak méltán követhető példát mutatott.

Boldog vagyok, hogy nekem jutott a kiváló szerencse, önagságát felköszönteni, mit annál szívesebben teszek, mert tudom, hogy a nagyrabecsült kartársnő a külföld előtt is példásnak elismert postaintézményünk érdeműs tagjai közt méltó helyet foglal el.

Midőn az ünnepelt nagyságos Asszonyom egészségére, boldogságára poharamat emelem és további sikeres működésére Isten áldását kérem, annak a forró óhajításomnak adok kifejezést, vajha édes hazánknak minél több ilyen példás, kötelességtudással, hazafias érzülettel és soha nem lankadó kitartással közreműködő alkalmazottja volna.

A szünni nem akaró éljenzés után Molnár Benő posta altiszt küldöttséggel járult az ünnepelt elé és a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt nagyságos Asszonyom!

Öröm tölti el lelkemet, hogy nekem jutott az a véletlen szerencse, hogy nagyságos Asszonyomat postamesteri működésének 25. éves jubileuma alkalmával kartársaim nevében üdvözölhessem. Kérve kérem a mindenható Isten adjon erőt egészséget és sok szerencsét, hogy terhes és sok felelősséggel járó munkáját továbbra is végzhesse.

A mai ünnepnapról fogva egész élete folyamán részesítse a jó Isten mindazon javakban, amit a lelkiismeretes szolgálat mellette jutalma jövő élete pedig legyen öröm, boldogság és meglepedéssel telt. Ezt kívánjuk tiszta szívünkkel mi az újpesti posta és távirda altisztek és szolgálói.

Majd a posta- és távirda igazgatóság kiküldötte olvasta fel és nyújtotta át a következő elismerő okiratot!
Ráday Antalnén urnőnek m. kir. postamester.
Ujpesten.

Postamesteri szolgálatának 25. éves évfordulója alkalmából indítva érzem magam, hogy Önt, mint a postaszolgálat terén a közérdekben hasznos elismerésre méltó tevékenységgel működő postamestert üdvözöljem, azon kívánsággal, hogy az emberi életnek az egyénre nézve is legértékesebb azon szaka, amelyet a kötelesség teljesítés felemelő tudatában a munka terén tölt el, Önnél még soká tartson, meglepedés és teljes egészségben. Magy. kir. posta- és távirdaigazgatóság, Gróber igazgató.

Pohárköszöntőt mondottak még ifj. Jarmetzky Sándor dr. a városi tisztikar nevében, továbbá dr. Boros Mór, dr. Hédervári Soma, Feltóthy Sándor, Hoffer Mihály és még számosan. — Végül Hegedűs János olvasta fel az ünnepelthez érkezett táviratokat.

— **Polgári fiúiskolának zászlóaljának diszgyakorlata.** A jövőre erős Magyarország kiépítése és az önálló magyar hadsereg eszméje vetették felszínre az iskolai zászlóaljak szervezését. Ennek megvalósítása, igazán lelkes hazafiak érdeme. Vármegyénkben Gullner Gyula főispán és Fazekas Ágoston alispán voltak a kezdeményezés buzgó apostolai. Az ő biztató szövegükre alakult meg és a közoktatásügyi kormány anyagi támogatásával fejlődött ki üttörő és minta intézménnyé állami polgári fiúiskolánk zászlóalja is.

A zászlóalj alakulását, annak mintaszerű felszerelését és katonás kiképzését lapunkban már többször ismertettük. Ezutal a f. hó 24-én, az U. R. A. K. sporttelepén tartott diszgyakorlatról számolunk be.

A gyönyörű ünnepély védője Gullner Gyula főispán volt, ki Viczián Károly tit-

kárja kíséretében jelent meg. A honvédelmi miniszter Sárói Szabó Lajos vezérkari századost küldte ki a miniszterium képviselőjében. Ott láttuk a városi tanácsát tagjait teljes számban, Dr. Ugró Gyula polgármesterrel élükön; az állami iskolák gondnokát Varázséji Béla dr. plébános vezetésével; Hédervári Soma főorvost, a helybeli állami iskola igazgatóit és a város érdeklődő közönségét igen nagy számban.

Az ünnepély Jenkovszky Sándor tanár vezetésével az első század gyakorlataival kezdődött Pompás látvány volt az egyenruhás ifjuság katonás felvonulása. A magyar honvédség szabályzatai szerint kiképzett ifjuság fegyverfogások frappans egyöntetűsége, általános tetszésre ragadták a közönséget. A század és szakasz Gyakorlatokat céllovás követte. A jövő harcosai biztos kézzel lőttek célba, noha meglátszott rajtuk a díjak elnyerésében kifejtett nagy buzgalom izgató hatása.

A díjak kiosztása után Greizinger István igazgató halás szavakban köszönte meg a főispán érdeklődését és támogatását, mire Gullner Gyula főispán a hazafias megható hangján, a hatóság és közönség nevében elismerését és köszönetét fejezte ki az intézet vezetőjének és tanári testületének.

Ö — ugymond — ezekben a páratlan sikerű gyakorlatokban nemcsak az ifjuság fegyverfogását, önértetre és lovagiasságra ébresztését látja, hanem a nemzeti államunk kiépítésének egyik legszilárdabb alapkövét. Legmesszebb menő támogatásának kilátásba helyezése mellett, hazafias hévtől csengő hangon buzdította további munkára az ifjuságot és az iskola tanári karát.

Öméltósága atyai jó szívről tesz tanubizonyosságot az a kis epizód is, amidőn az egyenruhás ifjak között észrevett néhány mindennapi ruhában levő szepény tiut: azonnal fölkerítte az iskola igazgatóját, hogy az ő költségére ezeket is lássák el egyenruhával.

Az ifjuság katonás tisztelgése után a diszgyakorlat véget ért.

Az érdekes díjakat a következő tanulók nyerték el: Pohánka Imre, Chmelik Ferenc, Statocsny Emil, Vadász József, Radics Artur, Almásy József Sulcz Gyula, Józsefi Gyula, Németh Ferencz, Veiner István.

A lélekemelő ünnepély hatása alatt lapunk részéről is őszinte elismerésünket fejezzük ki az ifjuság fáradhatlan kiképzőjének: Jenkovszky Sándor tanárnak és a minta zászlóaljat kiállító intézet vezetőségének. Nagy örömről szorgalmat, hogy nemcsak gyermekeinknek, hanem városunknak is dicsőséget szereztek.

— **„Az Újpesti Iparos Ifjak Köre“** folyó hó 20-án tartott választmányi ülésén elhatározta, egy a jövő hóban megtartandó nagyszabású nyári táncestély megtartását, melynek tiszta bevétele a dalárda fentartására fordítatik. Mint értesülünk ezen ifju tagokból szervezett dalkar működését már megkezdte Erkel Sándor úr vezetésével s nagyban előkészül a tervbe vett és augusztusban megtartandó nyilvános nagy dalestélyére.

— **Megszüntetett sajtóper.** Az Új Rend „Bűn a bűnnek szülőanyja“ címen alaptalan kirohanást intézett a város vezetősége ellen, Dr. Ugró Gyula megindította a sajtóper E héten lett volna ennek az ügynek tárgyalása de a polgármester tekintettel arra, hogy az Új Rend egy utóbbi számában kijelentette, hogy a cikkben foglaltak valótlanok; a saj-

tóper visszavonta. — Ime az Új Rend gyálkodásai alaptalanságának egy újabb bizonyítéka.

— **Kirándulás a „Disznófőző“, Zugligligetbe.** Az „Újpesti Magyar Műkedvelők Köre“ július hó 5-én nagyobb szabású kirándulást rendez. Amely kirándulásra ez uton hívja meg a Kör elnöksége, a Kör támogatóit hölgy és férfi tagjait. Indulás fél 1 órakor a Kör helységeből (Elite kávéház). Külön kocsikról és jó műsorról gondoskodva van.

— **Halálozás.** Dr. Major Ferencet, az újpesti társadalom ismert és kedvelt tagját e héten súlyos csapás érte. Ifju szép neje szül. Krap Irma életének 27-ik és boldog házasságának 5-ik évében hosszas betegeskedés után f. hó 25-én elhunyt. Temegetése f. hó 27-én délután volt nagy, általános részvét mellet.

— **Dr. Major Károly lemondott.** A városi képviselőtestület által mult év december 2-án aljegyzővé választott Dr. Major Károly honv. miniszteri számtiszt, kit a tanács hosszabb időre szabadságot, — értesítette a polgármestert; hogy az aljegyzői állásáról lemond.

Főmunkatárs:
STANCHICH BÉLA.

Egy nagy raktár kiadó

bővebbet Árpád-ut 78. Pálinka mérés

Árverési Hirdetmény.

1037/1908. végrh. sz. Alulirott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közli, hogy az újpesti kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1366 sz. kiküldő és bpesti keresk. kir. járásbíróság elrendelő végzése folytán Dr. Daravás Béla ügyvéd által képviselt Alberti Béláné felperes részére László Miksa és neje alperes ellen 125 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1000 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében a menyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpest, Deák utca 61. szám alatt leendő megtartására határidőül 1908. évi Junius hó 30-án délután 2 órájára tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbség: jelentéseiket kz árverés megkezdéseig alulirott kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Újpesten, 1908. junius hó 9-én.

Kiss Gyula kir. bír. végrehajtó.

Nyom. Vágner J. könyvnyomdája.

Értesítés.

Ujpest nagyérdemű közönségét tisztelettel értesitem, hogy
a 87 év óta fennálló

ifj. Erker András jóhírű

FESTÉK ÜZLETÉT

átvettem és minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy tisztelt
vevőimet a jövőben legnagyobb meglepedésükre szolgáljam ki.

Teljes tisztelettel
ifj. ERKEL ANDRÁS utóda
LAMPL SIMON
festék-kereskedése
UJPEST, ÁRPÁD-UT 54. SZ.

Hatóságilag engedélyezett szabászati- és varró szakiskola

nyílt meg, intelligens
o hölgyek részére o
UJPESTEN, KAZINCZY-
UTCA 4. SZ. ALLATT.

francia- és Angol szabászati mód-
szeren kívül oktatás tárgyát képezik a
**rajz, esztetika, női testalkattan
és tervezés.**

Legutolsó divat szerinti és a legcomp-
likáltabb modellek mérték után jutá-
nyosan elkészítettnek.

Szabó- és varrónőknek külön
mérsékelt áru tanfolyam.

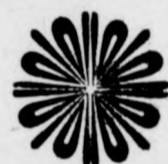
Beiratások naponta d. u. 3—5 óráig.

TAMÁSSY KÁLMÁNNÉ

szaktanárnő, Kazinczy-utca 4. szám.

**HIRDETÉSEKET A LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK
= MELLETT FELVESZ A KIADÓHIVATAL. =**

Kiadó.

Egy szép kétszobás lakás Korvin-utca
6. szám alatt azonnal kiadó. Bővebbet
ott a lakónál.

RÉVÉSZ JÁNOS

Beton- és csatorna vállalkozó
UJPEST, TEMETŐ-UTCA 11. sz.

Elvállal:

csatornázást. (kanálist) an-
gol klozettel. Granitterrazzo
mozaik munkákat, műkö,
cement és mozaik lapokkal
konyhák, folyosók, udvarok
klóvezését, valamint a ned-
ves falak szárassá tételét.

AJANLJA: saját készítésű
cement, műkö és mozaik
lapjait, fedkő, kutakra és
kemény fedköven, csömö-
szölt Portland csöveket házi
és gyári szennyvizek
elvezetésére.

DROGERIA

ELŐNYÖS VÁSÁRT UJPEST,
ÁRPÁD-ÚT 60. SZ.

eszközölhet az ünnepek alkalmából Dr. Győrbiró
Szilárd drogeriájában (Árpád-út 60), ahol a leg-
jutányosabban, nagy választékból szerezheti be
szükségletét.

Igen finom illatszerek, nagyon csinos dobozokban 1 K-tól— 6 K-ig.
Körömápoló készletek, igen izléses kivitelben 2 K-tól—16 K-ig.
Fésű garnitúrák kanetták — — — — 1 K-tól— 8 K-ig.
Diszdozok, modern kiállításban, rendhivül fi-
nom toilette cikkekkel készítve — — 4 K-tól—16 K-ig.

Raktáron van állandóan csaknem az összes bel- és
külföldi gyógy-, valamint pipere különlegesség; fény-
képészeti cikkek és szerek; gyógy- és vegyszerek;
háztartási-, sebészeti- és betegápolási cikkek; gyógy-
ásványvizek; **gyógyborok, tea, rum, cognak, gumi**
különlegességek stb.

10 koronát meghaladó vidéki megrendelések szállítása díjtalanul
szállítatik; meg nem felelőt szívesen becserélek.

TELEFON 87—78.

Tisztelettel

Dr. Győrbiró Szilárd
drogeria tulajdonos.

A Washington-fény

a legjobb kisnyomású petroleum-gőzizzófény, A VILLAMOS IVFÉNYT tökéletesen pótolja, így utcák, vasutak, nagycsarnokok, valamint gyárak és általában nagy belső helyiségek világítására a legalkalmasabb; fényét bármikor, még üzemkőzben is eszközölhető szabályozással 400 és 800 gyertya között beállíthatjuk, üzeme veszélytelen, biztos és olcsó, mintegy 600 gyertyafénynek megfelelő közepes fényerőnél 10 fillér óránkénti költségre rug.

KRAMER-FÉNY

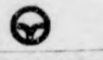
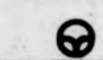
a legjobb és legújabb függő gázizzófény, belső és külső világításra alkalmas, úgy a villamos iv-, mint az izzófényt teljesen pótolja, s az álló gázizzófénnyel szemben 50% gázmegetakarítással jár.

Az összes kultur államokban több szabadalommal védve.

WASHINGTON-FÉNY

KRAUME AGOST

Budapest V. kerület, Váci-körút 62. szám. — Telefon-szám: 114—84.

ÖZV.

WÄGNER JÄNOSNÉ

élő- és művirág üzlete

Ujpest, István-utca és Lőrincz-utca sarok.

Elvállal:

Élő- és művirágokból készült mindennemű esküvői, névnap s egyéb alkalmi csokrok, valamint koszorukat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

Koszorú szallagok különféle színben és minőségben kaphatók. — Minden időben friss bel- és külföldi virágok kaphatók. Megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

